Waterbedrijf Groningen Les je dorst educatieplatform

Handleiding

Deze handleiding maakt onderdeel uit van het educatieplatform Les je dorst en hoort bij de website:
www.lesjedorst.nl

Waterbedrijf Groningen

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Les je dorst	4
Opbouw van het educatieplatform	6
Aan de slag	8
Thema’s en kernwoorden	10

Inleiding

Lekker en vers kraanwater is belangrijk voor iedereen en heb je dagelijks nodig. Om te drinken natuurlijk. En om te douchen, te wassen, af te wassen, thee te zetten enzovoort. Wat weten leerlingen nog meer over ons kraanwater?
Weten ze bijvoorbeeld waar het vandaan komt, hoe het schoongemaakt wordt en hoe het uiteindelijk bij hen thuis uit de kraan komt? Waterbedrijf Groningen weet als geen ander alles over kraanwater. 24 uur per dag, 7 dagen per week, kunnen rekenen op lekker en betrouwbaar kraanwater. Wij zijn het drinkwaterbedrijf in Groningen dat aan 575.000 inwoners en bedrijven kraanwater levert. Een verantwoordelijke taak en daar handelen we ook naar.

Ook nemen we graag onze verantwoordelijkheid als het gaat om educatie over kraanwater. We vinden het belangrijk om onze kennis over te dragen aan de jeugd. Met het educatieplatform Les je dorst, voor de groepen 1 tot en met 8 van de basisschool, leren kinderen in de klas én thuis hoe kraanwater gemaakt wordt en hoe belangrijk het drinken van water is.

In deze handleiding vind je meer informatie over de website en handvatten voor het gebruik van het platform in de les(sen). Ook vind je in deze handleiding tips en ideeën voor werkvormen in de klas.

Les je dorst!

Doelgroep

Het educatieplatform www.lesjedorst.nl bevat interactief educatiemateriaal voor leerlingen uit de groepen 1 tot en met 8. Kleuters maken op laagdrempelige wijze kennis met kraanwater door kleurplaten en een auditief verhaal. Leerlingen vanaf groep drie gaan aan de slag met het digitale lesmateriaal en proefjes.
Zowel thuis als in de klas kunnen leerlingen via het platform kennismaken met de wereld van kraanwater.

Doelen

Het doel van Les je dorst is om basisschoolleerlingen te informeren over de oorsprong van kraanwater, de wijze waarop het wordt gemaakt en op welke manier het naar hun huis wordt getransporteerd. Daarnaast willen we leerlingen op hun eigen niveau laten ontdekken hoe gezond en belangrijk kraanwater is. We willen bewustwording creëren en leerlingen laten beseffen dat drinkbaar water uit de kraan heel logisch is, maar niet vanzelfsprekend.

Als leerlingen het platform doorlopen hebben weten ze:

- wat kraanwater is en waar het vandaan komt.
- hoe het waterzuiveringsproces in elkaar steekt.
- hoe kraanwater in huizen terecht komt.
- dat kraanwater van groot belang is voor je lichaam.
- dat kraanwater lekker en gezond is.
- hoe je zelf slim met kraanwater om kunt gaan.
- waarom we in de toekomst slimmer om moeten gaan met water.

Aansluiting op de kerndoelen

Les je dorst sluit inhoudelijk aan op de volgende kerndoelen binnen het domein: *'Oriëntatie op jezelf en de wereld'*.

Mens en samenleving

- *Kerndoel 34* De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen.
- *Kerndoel 39* De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.

Natuur en techniek

- *Kerndoel 44* De leerlingen leren bij producten uit hun eigen omgeving relaties te leggen tussen de werking, de vorm en het materiaalgebruik.

Opbouw van het educatieplatform

Het platform is gratis te gebruiken via www.lesjedorst.nl.
Op de homepage staat de kaart van Nederland. Klik op de regio van je eigen drinkwaterbedrijf om door te gaan naar de juiste Les je dorst website. Als je niet zeker weet welk drinkwaterbedrijf aan de school levert, kun je dit eerst opzoeken. Vervolgens kun je verschillende onderdelen van het platform bezoeken.

De groepen

Leerlingen klikken via de homepage direct op hun groep. Vanuit daar doorlopen ze het interactieve lesmateriaal.

Het lesmateriaal is thematisch onderverdeeld en zo opgebouwd dat de verschillende onderdelen zowel los van elkaar als na elkaar gebruikt kunnen worden. Elk thema bestaat uit pagina's waarop informatie, opdrachten en filmpjes elkaar afwisselen. De website houdt bij waar een leerling zich precies op de site bevindt. Hierdoor kan de leerling makkelijk navigeren. Op elke pagina blijft de knop die naar de homepage leidt beschikbaar.

Proefjes

Wanneer je hierop klikt krijg je een overzicht van alle proefjes over kraanwater. Deze pagina is ook voor de leerlingen beschikbaar.

Spreekbeurt

Het thema 'water' is een veelgebruikt thema voor spreekbeurten. Hier helpen we leerlingen graag mee. Onder de knop 'spreekbeurt' vinden ze informatie en hulpmaterialen die ze kunnen gebruiken bij het opzetten van hun spreekbeurt of werkstuk. Ook geven we leerlingen de mogelijkheid om zelf een kraanwaterles in elkaar te zetten. Een les die ze vervolgens aan hun klasgenoten kunnen geven. Een opzet daarvoor vind je onder het kopje 'Maak je eigen les'.

De leerkrachtpagina

Op de leerkrachtpagina zijn deze handleiding en de volgende losse onderdelen te vinden:

- Tips voor differentiatie in de klas.
- Verdiepende suggesties voor interactieve werkvormen voor de bovenbouw.
- Een overzicht van de proefjes die leerlingen kunnen doen.
- Een certificaat dat aantoont dat de Les je dorst module gevolgd is.
- De songtekst van het kraanwaterlied #goedgedaan.
- De instructie voor de smaaktest.
- De tekst van het digitale prentenboek Wende en de Wondere Waterwereld. Dit digitale prentenboek is geschikt om zelf voor te lezen, maar heeft ook begeleidende audio om af te spelen.
- Een link naar de beeldbank.
- Contactgegevens voor vragen.

Drinkwater in de klas

Waterbedrijf Groningen heeft watertappunten voor binnen én buiten. Met een watertappunt van Waterbedrijf Groningen wordt water drinken leuk en makkelijk. Een binnenwatertappunt sluit aan bij de doelstellingen van De Gezonde Schoolkantine, een plek waar jongeren makkelijk gezondere keuzes maken. Dat betekent ook kiezen voor water van de tap in plaats van frisdrank. Kijk hier of op de website voor meer informatie.

Gastles

Bij Waterbedrijf Groningen zijn we trots op het kraanwater dat we leveren. We komen graag op bezoek in de klas om samen met leerlingen het gesprek aan te gaan over ons water. Onder de knop ‘gastles’ vind je meer informatie over onze gastlessen.

Kraanwaterdag

Een mooie gelegenheid voor het gebruik van Les je dorst is Nationale Kraanwaterdag. Het doel van deze dag is om op school aandacht te besteden aan kraanwater als duurzame dorstlesser. Onder de knop 'kraanwaterdag' vind je meer informatie.

Aan de slag

In de klas

De website www.lesjedorst.nl is er onder andere op gericht leerlingen zelfstandig te laten leren over kraanwater. Thuis én op school. De website en het lesmateriaal zijn geschikt voor gebruik op het digibord, een pc of laptop en op de tablet.

In de klas kun je op verschillende manieren aandacht besteden aan kraanwater. Hieronder geven we je enkele ideeën voor het inzetten van het platform in de klas.

Een aanvullende/extra opdracht
Leerlingen kunnen snel en zonder extra toelichting met het platform aan de slag. Dat maakt de website geschikt als een aanvullende/extra opdracht. Kies ervoor om de leerlingen keuzevrijheid te geven voor thema's of om aan te geven welke thema's ze moeten doorlopen. Om interactie en discussie op te wekken kunnen leerlingen in kleine groepen werken.

Stel bij het werken in groepjes als regel dat leerlingen pas een antwoord op een vraag/opdracht mogen geven als ze unaniem zijn. Het voordeel hiervan is dat de groepsdruk en de verschillende meningen binnen een groepje vragen en discussies opwekken die leiden tot een vergroot leerrendement.

Projectmatig
Maak van het thema 'kraanwater' een project voor een langere periode, bijvoorbeeld in een project- of themaweek. Je kan ook kiezen voor een specifieker kraanwater thema, zoals 'slimmer omgaan met water' of 'kraanwater is gezond'. Laat leerlingen in kleine groepen werken en spreek een eindopdracht af, bijvoorbeeld een werkstuk, presentatie, poster, of krantenartikel.

Plaatsvervangend
Er valt veel te leren over kraanwater. Zet de lesmodule daarom in als plaatsvervangende les binnen het vak mens & maatschappij, natuur of techniek.

Klassikaal
Je kunt ervoor kiezen om de materie klassikaal aan te bieden. Je gaat dan met je groep de website verkennen en de thema's doorlopen.
Daarbij bepaal je zelf hoeveel tijd je aan het thema besteedt.

TIPS!

Kraanwater introduceren

Maak het verhaal

- Benoem het onderwerp.
- Laat alle leerlingen een zin bedenken met een feit over het onderwerp.
- Bijvoorbeeld: “Kraanwater komt uit de kraan.”
- Laat leerlingen hun zinnen voorlezen en neem het verhaal op.
- Doe het nog een keer nadat leerlingen een of meerdere thema’s doorlopen hebben.
- Zijn er verschillen in de verhalen?
- Wat hebben de leerlingen geleerd?

Lesgeven, maar dan anders

Een themamiddag? Een circuit!

- Maak kleine groepen van 5 á 6 leerlingen.
- Verdeel de verschillende thema’s over de groep.
- Bepaal hoeveel minuten elke ronde beslaat.
- Start met een introductie opdracht. Bijvoorbeeld “Maak het verhaal” of “De omgekeerde introductie”.
- De groepen starten daarna met een thema. Ze schuiven door naar een volgend thema als de tijd om is.
- Ga door totdat de leerlingen alle thema’s hebben behandeld.
- Sluit het lesuur af door met de leerlingen nogmaals naar de introductie te kijken.
- Wat kunnen ze nu vertellen over het onderwerp?

De omgekeerde introductie

- Start met het doorlopen van een thema zonder vooraf uitleg te geven.
- Start de klassikale activiteit als de lesmodule doorlopen is.
- Vraag leerlingen antwoord te geven op de vraag: “Ik wist niet dat.....” *Bijvoorbeeld: “Ik wist niet dat er diep in de grond water stroomde.”*

Een kraanwaterles

Laat leerlingen in drie- of viertallen één thema volledig uitwerken en hier vervolgens een echte les over maken. Deze les geven ze aan hun medeleerlingen. Een opzet voor de les vinden leerlingen onder het kopje ‘spreekbeurt’.

Thema's en kernwoorden

Om je een inhoudelijk beeld te geven van de lesmodule hebben we in dit hoofdstuk de thema's, kernwoorden en opdrachtsvormen op een rijtje gezet. Op de themapagina's voor de leerlingen worden de titels van de thema's verkort weergegeven.

Groep	Thema's per groep	Kernwoorden per groep
1-2	Laagdrempelige activiteiten: • Kleurplaten • Slimmer omgaan met kraanwater • Bescherm de bron; zoek de verschillen • Wende en de wondere waterwereld; auditief verhaal • Kraanwaterlied	
3-4	• Hoe maak je kraanwater? • Slimmer omgaan met kraanwater • Bescherm de bron • Water is gezond • De toekomst van kraanwater • Wende en de wondere waterwereld; auditief verhaal • Kraanwaterlied	Kraanwater maken Oppompen van water Water uit de natuur Waterkringloop Waterleidingen Waterfabrieken Waar in huis? Water besparen Gezondheid Klimaatverandering Auditief verhaal
5-6	• Hoe maak je kraanwater? • Distributie van water • Slimmer omgaan met kraanwater • Bescherm de bron • Water is gezond • De toekomst van kraanwater • Maak een kraanwateractieposter • Wist-je-datjes	Waar komt water vandaan? Kraanwater maken Water zuiveren Kraanwater van bron tot kraan Waar in huis? Water besparen Gezondheid Klimaatverandering Actie voor water
7-8	• Hoe maak je kraanwater? • Distributie van water • Slimmer omgaan met kraanwater • Bescherm de bron • Water is gezond • Kraanwater in de wereld • De toekomst van kraanwater • Maak een kraanwateractieposter	Mindmap maken Waar komt water vandaan? Het waterzuiveringsproces Distributie van water Water uit de natuur Water in huis Water besparen Gezondheid Klimaatverandering Water in de wereld Actie voor water